

150. ОУ „Цар Симеон Първи“

адрес: гр. София, ж.к. „Дружба“ – IV част, ул. „Делийска воденица“ № 11

телефон: 02 / 879 6663

e-mail: csp_150_ou@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:/п/

Виолена Велкова-Иванова

Директор на 150.ОУ

„Цар Симеон Първи“

ПРОГРАМА

за подкрепа на личностно развитие – ОП, ДП на учениците

в 150. ОУ „Цар Симеон Първи“

за учебната 2022/2023 година

Програмата е приета на заседание на ПС,

Протокол № 13 от 12.09.2022г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба за приобщаващо образование.

I. ОСНОВНИ ИДЕИ

След семейството училището е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред децата реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност; да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- Консултации по учебни предмети;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Занимания по интереси;
- Библиотечно-информационно обслужване;
- Грижа за здравето;
- Поощряване с морални и материални награди;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Логопедична работа.

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

- ❖ **Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.**

1. Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, психолог, логопед, ресурсен учител

2. Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности.

Срок: м. XII, 2022г.

Отг.: Всички учители, психолог, логопед, ресурсен учител

❖ Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.

- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

- Допълнително обучение по учебни предмети с ресурсен учител.

Срок: Постоянен

Отг.: Ресурсен учител

- Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

❖ Дейности, свързани със занимания по интереси.

- Обмяна на информация между учителите и учениците за установяване интересите на учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители, психолог

- Създаване на клубове по интереси.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, психолог

- Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическият съвет.

Срок: Постоянен

Отг.: Ученически съвет

- Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия- тържества, конкурси, състезания, концерти.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

❖ **Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.**

- Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

❖ **Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.**

- Присъствие на медицинско лице в училище.

Срок: постоянен.

- Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: постоянен;

Отг.: директор, ЗДУД

- Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: постоянен;

Отг.: мед. сестра, класни ръководител,
психолог.

- Провеждане на тематични инструктажи. Срок: Постоянен;

Отг.: Класни ръководители.

- Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм.

Срок: Постоянен;

Отг.: Учител по ФВС

❖ **Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.**

- Съобщаване и похвала за високите постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност по радиоредбата на училището.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

- Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

- Избор и награждаване на Клас на годината.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители

- Връчване на похвални писма до родителите на ученици с отличен успех и високи постижения.

Срок: постоянен
Отг.: всички учители

- Материални награди за високи постижения на отделни ученици.

Срок: постоянен
Отг.: директор

❖ **Дейности, свързани с превенция на насилието.**

- Представяне на учениците и преподавателите Стратегията на Съвета на Европа за правата на детето и Конвенцията на ООН за правата на детето.

Срок: постоянен
Отг.: класни ръководители

- Провеждане на регулярни срещи с ръководството на училището и педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: постоянен
Отг.: ръководство

- Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение от педагогически съветник.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.

Срок: постоянен
Отг.: класни ръководители, психолог

- Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Провеждане на лекции, беседи, презентации в гимназиален етап на следните теми:

- „Насилие между деца“
- „Домашно насилие“
- „Разрешаване на конфликти“
- „Агресия и нейното проявление“
- „Равнопоставеност на половете“
- „Кибертормоз“

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото:

- Съвместно участие по проекти – „Занимания по интереси“

- Организиране и провеждане на училищни мероприятия
- Провеждане на тематични игри и беседи от ученици в гимназиален етап.
- Спортни мероприятия

Срок: постоянен
Отг.: ученическият съвет

- Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище.

Срок: постоянен
Отг.: всички учители, психолог

- Провеждане на вътрешноучилищни обучения на преподавателите за справяне с агресията на учениците.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Работа на КС при случаи на тормоз/насилие. Периодично разглеждане на случаите.

Срок: постоянен
Отг.: КС

- Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители.

Срок: постоянен
Отг.: класни ръководители, психолог

- Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, ДПС, РПУ и други институции.

Срок: постоянен
Отг.: ръководство, психолог

❖ Дейности, свързани с мотивация на учениците.

- Провеждане на анкета и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда.

Срок: постоянен
Отг.: всички учители

- Създаване на клубове и групови занимания по интереси.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти, поздравителни съобщения по уредбата на училището, похвални писма до родителите.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Осигуряване на възможност за пълноценен диалог и обмен между учениците от гимназиален етап.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- С цел оценка на развитието на всеки отделен ученик преподавателите правят писмена рецензия на контролните и класните работи, която включва заложения материал за усвояване и съответно степента на усвояване от всеки ученик.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Прилагане на конкретни мерки за подобряване на дисциплината в часовете с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:
  - Точни критерии за взаимоотношенията в класната стая;
  - Взаимоуважението като основен принцип на отношенията учител – ученик и ученик – ученик;
  - Изготвяне и спазване на критериите за оценяване;
  - Спазване на умерена дистанция учител – ученик;
  - Разнообразяване методите на преподаване;
  - Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички предмети;
  - Отчитане напредъка на ученика
 Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Осигуряване на консултации по отделните предмети.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители
- Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности – знания, умения и отношения.
Срок: постоянен
Отг.: всички учители

- **Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.**

- Събиране и предаване на координатора на информация за трудно успяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа. Планът за подкрепа включва:
  - целите, задачите и видът на допълнителната подкрепа за личностно развитие;
  - описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес;
  - определяне на срока на предоставяне на допълнителната подкрепа;
  - определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на ученика;
  - определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
  - определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
  - определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
  - описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
  - описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: постоянен

Отг.: координатор, учители

- Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.

Срок: постоянен

Отг.: класни ръководители

- Консултиране на ученика и/ или родителите с педагогическия съветник.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия съветник

- Включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия съветник

- Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия съветник

- Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия екип

- Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желание и възможности.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия екип

- Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия екип,
ученически съвет

- Прилагане на наказания на учениците с проблемно поведение, съгласно ЗУПО и ПДУ; изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици.

Срок: постоянен

Отг.: педагогическия екип

❖ **Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.**

- Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители, и ресурсен
учител, логопед, психолог

- Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: м. септември 2022 г.

Отг.: директор

- Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището като се определя водещ на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.

Срок: постоянен

Отг.: екип за подкрепа на
личностно развитие

- Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители и ресурсен
учител

- Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: постоянен

Отг.: координатор, учители

- Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: постоянен

Отг.: координатор, учители

- Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: постоянен

Отг.: екипите за подкрепа
на личностно развитие

- Насочване за индивидуална работа с педагогически съветник, логопед, ресурсен учител.

Срок: постоянен

Отг.: всички учители, психолог
логопед, ресурсен учител

- Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

Срок: постоянен

Отг.: координатор, учители

- Координаторът координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.

Срок: постоянен

Отг.: координатор, учители

- Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

- Координаторът съхранява документите на всеки ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие.

Срок: постоянен
Отг.: координатор

- Координаторът координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална образователна подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в училището.

Срок: постоянен
Отг.: координатор

- След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година координаторът изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Срок: постоянен
Отг.: координатор

- Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи и степени на образование на учениците или между институциите в системата на училищното образование.

Срок: постоянен
Отг.: координатор

Приложение 1

**ГРАФИК НА ЕКИПНИТЕ СРЕЩИ ЗА ОКАЗВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА
2022/2023 учебна година**

Дейност	Организатор	Месец	Участници
1. Доклади от класните ръководители за необходимост от подкрепа и индикации за това	Координатор	септември	Класни ръководители учители
2. Обсъждане на дейности за обща подкрепа на всеки ученик	Координатор	октомври	Педагогически специалисти
3. Набелязване на конкретни мерки за подкрепа на всяко дете	Координатор	Ноември, януари	Педагогически специалисти
4. Обмен на информация на добри педагогически практики между членовете на екипа с цел осигуряване на подкрепа на всяко дете	Координатор	ежемесечно	Педагогически специалисти
5. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение	Координатор	Ноември, февруари, април	Педагогически специалисти, психолог
6. Дейности за превенция на обучителните затруднения	Координатор	Декември, февруари, април	Учители по предмети, класни ръководители
7. Отчитане на напредъка в развитието в	Координатор	февруари	Учители по предмети, класни ръководители

средата на периода от оказваната подкрепа на всеки ученик и при необходимост се нанасят промени			Психолог
8.Обсъждане на резултатите от работата с учениците на обща подкрепа	Координатор	март	Учители по предмети, класни ръководители, психолог
9.Отчитане напредъка на развитието на подкрепа на всеки ученик и при необходимост се нанасят промени в плана	Координатор	април	Учители по предмети, класни ръководители, психолог
10.Обсъждане на резултатите от работата с учениците на обща подкрепа	Координатор	май	Учители по предмети, класни ръководители Педагогически съветник
11.Отчитане напредъка на развитието на подкрепа на всеки ученик и при необходимост се нанасят промени в плана	Координатор	юни	Учители по предмети, класни ръководители, психолог
12. Доклад анализ до директора за резултатите от общата подкрепа на всеки ученик в края на втория учебен срок	Координатор	юни	Координатор

За всяко заседание се води протокол. При необходимост се провеждат заседания извън планираните в графика.